

DELAVNICA EUROGEOGRAPHICSOVE SKUPINE ZA KAKOVOST

Irena Ažman

Geodetska uprava Republike Slovenija (geodetska uprava) je članica združenja Eurogeographics in njegove delovne skupine kakovost Q-KEN (Quality Knowledge Exchange Network). Skupina se redno srečuje dvakrat na leto. Jesensko srečanje je bilo tokrat v Zagrebu, potekalo je v prostorih hrvaške državne geodetske uprave od 28. do 29. novembra 2012.

V prvem delu so bile predstavljene novosti na področju kakovosti podatkov geodetskih uprav vseh držav, katerih predstavniki so člani skupine. Zbrala sem zanimive poudarke predstavitev:

- v pripravi je aplikacija za kontrolo podatkov zemljiškega katastra na Madžarskem;
- češka geodetska uprava (GU) je pripravila tri sklope metodoloških navodil o kakovosti (»cookbooks«) glede metodologije za ocenjevanje kakovosti prostorskih podatkov, navodila čakajo na overitev. Priprave navodil so se lotili tudi zato, ker standardov o kakovosti nimajo prevedenih v češčino;
- Finci so začeli izvajati projekt Upravljanje kakovosti osnovne topografske baze;
- Finska je dala uporabnikom na voljo vse podatke brezplačno, dostopni so na geoportalu, ki je tudi v angleškem jeziku (<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta?lang=en>);
- Finci so začeli uporabljati nadgrajeni model odličnosti EFQM (European Foundation for Quality Management);
- na madžarski GU so ustanovili nov oddelek za kontrolo kakovosti;
- kakovost metapodatkov se je močno povečala, odkar so začeli uporabljati nov islandski metapodatkovni geoportal;
- Islandija preučuje podatkovne specifikacije INSPIRE za hidrografijo in promet. Delo usklajuje islandska GU, ustanovljene so bile delovne skupine, ki se ukvarjajo s podatkovnima temama hidrografija in promet;
- Latvija testira kakovost storitev WMS, CSW (učinkovitost, zmogljivost, razpoložljivost) ter njihovo skladnost z zahtevami INSPIRE;
- Latvija razvija orodja za samodejno izdelavo metapodatkov iz ortofoto načrtov;
- Poljska izvaja javno naročanje kontrole kakovosti za topografsko bazo v merilu 1 : 10.000;
- vzpostavljene so omrežne storitve INSPIRE za naslove, prostorske enote, parcele, zemljepisna imena in prometna omrežja. Storitve so skladne z uredbami in tehničnimi navodili INSPIRE (Poljska);
- Poljska je nadgradila nacionalni metapodatkovni profil;

- Španija bo ob upoštevanju modela kakovosti ESDIN proučila in revidirala proces generiranja metapodatkov o kakovosti, vključeni bodo tudi rezultati testiranja kakovosti podatkov;
- rezultati španskega testiranja storitev: učinkovitost – 0,87 sekunde; razpoložljivost – 98,81 %; zmogljivost – OK;
- švedska GU je s še petimi organizacijami pripravila prvo različico metodoloških navodil (»cookbook«) za lažje dokumentiranje specifikacij izdelkov skladno z ISO 19131: Data Product Specifications;
- Švedska namerava povečati kakovost prostorskih podatkov. Začeli bodo s šestimi temami iz priloge I. Preučili in določili bodo elemente kakovosti, mere kakovosti in metode ocenjevanja kakovosti;
- švedska GU nadaljuje delo glede povečevanja kakovosti katastrskih podatkov, osredotočajo se na popolnost in položajno natančnost;
- Švedska testira nov model za površinske vode. Zbirka bo skladna z novim švedskim standardom za površinske vode, ki je bil usklajen s podatkovnim modelom INSPIRE;
- Švedska tudi pripravlja storitve in metapodatke skladno z zahtevami INSPIRE.

Slovenija je v polurni predstavitvi pregledno podala stanje na področju posamezni podatkovnih zbirk ter orisala dejavnosti, povezane s kakovostjo podatkov na geodetski upravi. Poudarjen je bil projekt izboljšave kakovosti nepremičninskih evidenc in kontrole kakovosti podatkov topografskega sistema.

Slika: Udeleženci delavnice (foto: Zenon Parzyński)

Na delavnici je bil dopolnjen terminološki glosar skupine z izrazi, povezanimi s kakovostjo podatkov (overovitev in akreditacija). Dostopen je na spletni strani <http://www.eurogeographics.org/content/public-reports-3>. Izdelana sta bila osnutek vprašalnika o kakovosti podatkov ter vprašalnik o upravljanju kakovosti podatkov. Z njima bo Eurogeographics spremljal dejavnosti držav članic na področju kakovosti podatkov. Izdelan je bil tudi načrt webinarjev (za en prispevek je zadolžena tudi Slovenija) in nadaljnjih dejavnosti skupine. Udeleženci smo bili seznanjeni, da je bil sprejet nov standard ISO 19158: Quality Assurance of Data Supply. Ta standard omogoča naročnikom zajema podatkov, da ustrezno preverijo zunanje in notranje dobavitelje podatkov glede njihove zmožnosti priprave prostorskih podatkov v zahtevani kakovosti. Razprava je tekla tudi o standardu ISO 19157: Data Quality, ki bo sprejet predvidoma marca 2013. Novi standard povzema in posodablja sedanje standarde glede kakovosti: ISO 19113: Načela kakovosti; ISO 19114: Postopki za ocenjevanje kakovosti in ISO 19138: Mere kakovosti za prostorske podatke.

Na delavnici se je znova pokazalo, da postaja kakovost podatkov vse pomembnejša in da na evropskih geodetskih upravah potekajo najrazličnejše temu namenjene dejavnosti. Vključevanje nacionalnih podatkov v evropske podatkovne zbirke in infrastrukture bo zahtevalo od Slovenije in upravljavcev podatkov vse več poglobljenih dejavnosti v povezavi s kakovostjo podatkov in storitev. Usklajeno in standardizirano se bo treba lotiti postavljanja zahtev o kakovosti podatkovnih zbirk v podatkovnih specifikacijah ter izvajati standardizirane postopke glede ocenjevanja kakovosti. Z upoštevanjem zahtev po upravljanju kakovosti bomo zmanjšali stroške vzdrževanja, hitreje odkrivali napake v podatkih, zagotavljali usklajene in delno avtomatizirane postopke za ocenjevanje podatkov, izboljšali izdelke in storitve ter povečali zadovoljstvo uporabnikov.

Nadaljnje sodelovanje v skupini za kakovost podatkov bo prispevalo k boljšemu in učinkovitejšemu uresničevanju zahtev glede kakovosti podatkov na geodetski upravi ter omogočalo izmenjavo izkušenj z drugimi evropskimi geodetskimi upravami na tem področju.

mag. Irena Ažman

Geodetska uprava Republike Slovenije

e-pošta: irena.azman@gov.si